

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Co/41/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8121206164
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8121206164.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členov senátu JUDr. Zlaty Simkovej a JUDr. Karola Krochtu v spore žalobcu: E. Č.A., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XXX/X, XXX XX F., právne zastúpený: JUDr. Ladislav Riedl, advokát, so sídlom kancelárie Slovenská 46, 080 01 Prešov, IČO: 50 490 044 proti žalovanému: Slovenská sporiteľňa, a.s., so sídlom Tomášikova 48, 832 37 Bratislava - Staré mesto, IČO: 00 151 653, právne zastúpený: AK JUDr. Marek Hric s.r.o., so sídlom P. O. Hviezdoslava 10625/23B, 036 01 Martin, IČO: 36 865 036, o návrhu na nariadenie neodkladného v konaní o určenie neexistencie záložného práva, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Prešov č. k. 19C/60/2021 -31 zo dňa 06.08.2021, takto

rozhodol:

Potvrdzuje uznesenie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie rozhodol tak, že uložil žalovanému povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou, zriadeného na základe Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam zo dňa 11.02.2013 ako zabezpečenie Zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 11.02.2013 uzavretej medzi žalobcom a žalovaným, k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v Okrese Prešov, obec F., k. ú. F., zapísaným na LV č. XXX, ktoré tvoria rodinný dom so súpisným číslom XXX spolu s pozemkom, na ktorom je postavený, a to na parcele reg. C, parc. Č. XXXX, druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m², pozemok na parcele reg. C, parc. Č. XXXX/X, druh pozemku - záhrada o výmeru X.XXX m², ktoré sú vo výlučnom vlastníctve žalobcu v pomere 1/1, a to do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 324 ods. 1, 3, § 325 ods. 1, 2 písm. d), § 326 ods. 1, 2, § 329 ods. 1, § 334 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

3. Žalobu ako aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnil tým, že so žalovaným uzavrel Zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 11.02.2013, na ktorej základe bolo žalobcovi a jeho manželke poskytnutých 79.900,- Eur, súčasne uzatvoril Zmluvu o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti zo dňa 11.02.2013, ktorou založil vyššie uvedené nehnuteľnosti. Žalobca sa domáha určenia, že tieto nehnuteľnosti nie sú zaťažené záložným právom, ktoré vzniklo na základe Zmluvy v prospech banky, t.j. žalovaného. V konaní na tunajšom súde sp. zn. 16C/8/2017 sa domáhal uloženia povinnosti žalovanému zdržať sa výkonu záložného práva. Uviedol, že záložné právo sa premlčuje rovnako ako pohľadávka, čo je výslovne uvedené v § 100 ods. 2 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka. Svoje tvrdenia podporil článkom JUDr. Mgr. Michala Mrvu, LL.M., PhD. Z Bulletinu slovenskej advokácie č. 10/2016, str. 17, v ktorom uvádza, že napriek skutočnosti, že záložné právo po vznesení námietky premlčania zostáva v podobe tzv. naturálnej obligácie, jeho ďalšia existencia nemá žiadny zmysel, pretože je nerealizovateľné. Z toho potom možno vyvodiť, že postupom podľa § 137 písm. c) zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku sa možno úspešne domáhať určenia, že záložné právo k zálohu neexistuje a na základe takéhoto rozhodnutia súdu je potom možné dosiahnuť výmaz

záložného práva z príslušného registra aj proti vôli záložného veriteľa. Žalobca rovnako poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 25.03.2019, sp. zn. 7Co/171/2018, z ktorého okrem iného citoval: „Žalovaný bez akýchkoľvek pochybností ako veriteľ zákonom predpísaným spôsobom v premlčacej dobe neuplatnil proti dlžníkovi svoj nárok na zaplatenie dlžnej peňažnej pohľadávky s prísl. vyplývajúcej z uzatvorenej zmluvy o úvere. Žalobkyňa tak mohla vzniesť námietku premlčania a týmto spôsobom spôsobiť zánik súdnej vymáhateľnosti pohľadávky zabezpečenej záložnou zmluvou. Ak námietka premlčania vznesená zo strany žalobkyne neumožňuje priznať žalovanému pohľadávku z úverovej zmluvy, je nemysliteľné a odporujúce základným zásadám logiky uspokojiť tú istú pohľadávku formou realizácie výkonu záložného práva. Opačný výklad vo svojich dôsledkoch popiera význam inštitútu premlčania neumožňujúceho po dovolaní sa premlčania premlčané právo veriteľovi priznať. Ak sa žalobkyňa ako záložný dlžník dôvodne dovolala premlčania, žalovaný v postavení záložného veriteľa sa už nemôže domôcť predaja alebo iného speňaženia zálohu a záložné právo nemôže naďalej byť spôsobilým právnym prostriedkom na uspokojenie zabezpečenej pohľadávky. Za takejto situácie na strane žalobkyne existuje naliehavý právny záujem domáhať sa v súlade s ustanovením §137 písm. c) CSP určenia neexistencie záložného práva.“ ako aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 16.06.2021, sp. zn. 2CoCsp/52/2020. Na základe uvedeného žalobca vzniesol námietku premlčania ako celého nároku z pohľadávky, tak aj záložného práva.

4. Žalobca odôvodnil potrebu bezodkladného nariadenia neodkladného opatrenia tým, že dražobník, spoločnosť DUPOS dražobná spol. s.r.o., IČO: 36 233 935, mu zaslal Výzvu na poskytnutie súčinnosti a umožnenie ohodnotenia predmetu dražby zo dňa 06.07.2021, a teda nariadenie neodkladného opatrenia je v záujme predídania majetkovej ujmy, a to aby sa ním dočasne a meritórnym rozhodnutím trvale znemožnil žalovanému výkon záložného práva.

5. K návrhu žalobca pripojil Zmluvu o splátkovom úvere zo dňa 11.02.2013, Oznámenie o začatí výkonu záložného práva zo dňa 06.10.2016, Výzvu na poskytnutie súčinnosti a umožnenie ohodnotenia predmetu dražby zo dňa 06.07.2021 a rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 27.05.2021, č. k. 9Co/22/2020 -515.

6. Z predložených listinných dôkazov je zrejmé, že žalobca uzavrel so žalovaným dňa 11.2.2013 Zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, pričom ten istý deň bola uzavretá aj Zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam, ktorého predmetom sú nehnuteľnosti nachádzajúce sa v k. ú. F., obec F., okres J., zapísanej na LV č. XXX v časti „CKN“ ako par. reg. „C“ č. XXXX - zastavané plochy a nádvorcia o výmere XXX m², par. reg. „C“ č. XXXX/1 - záhrady o výmere X.XXX m², rodinný dom, súp. č. XXX, postavený na par. reg. č. XXXX vo vlastníctve žalobcu v pomere 1/1.

7. Súd prvej inštancie z pripojeného spisu sp. zn. 16C/8/2017 zistil, že v tomto konaní sa žalobca domáhal zdržania sa výkonu záložného práva, ktoré bolo zriadené Zmluvou o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam dňa 11.02.2013 spolu s uzavretím Zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, pričom v tomto konaní Krajský súd v Prešove rozsudkom zo dňa 21.05.2021, č. k. 9Co/22/2020 -515 zmenil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. a s ním súvisiaci výrok IV. tak, že žalobu zamietol a zrušil neodkladné opatrenie nariadené súdom prvej inštancie dňa 29.03.2017, č. k. 16C/8/2017 -78 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove zo dňa 15.06.2017, č. k. 5Co/94/2017 -199. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 28.06.2021.

8. V prebiehajúcom konaní sa žalobca domáha určenia neexistencie záložného práva a to z dôvodu premlčania ako celej pohľadávky žalovaného ako veriteľa, tak aj samotného záložného práva, no zároveň sa domáha poskytnutia bezodkladnej súdnej ochrany, nakoľko dňa 06.10.2016 mu bolo oznámené začatie výkonu záložného práva, no v dôsledku konania sp. zn. 16C/8/2017, v ktorom súd neodkladným opatrením uložil žalovanému povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva, ktoré bolo len nedávno právoplatne skončené, žalovaný doteraz nemohol svoje právo na uspokojenie sa z predmetu zálohu realizovať. Po právoplatnom skončení konania sp. zn. 16C/8/2017, v ktorom bol žalobca neúspešný, žalovaný opätovne začal podnikáť právne a faktické kroky ku úspešnému uspokojeniu sa z predmetu záložného práva, ktoré bolo zriadené na zabezpečenie jeho pohľadávky, a dňa 06.07.2021 dražobná spoločnosť vyzvala žalobcu na súčinnosť s ohodnotením predmetu dražby - jeho rodinného domu.

9. Súd prvej inštancie poukázal na to, že strany medzi sebou dňa 11.02.2013 uzavreli spotrebiteľskú zmluvu, ako aj zmluvu o zabezpečení pohľadávky zriadením záložného práva ku obydlíu žalobcu, pričom žalobca uplatnil námietku premlčania oboch záväzkových vzťahov. Za súčasného právneho stavu, teda kedy je spochybnená samotná existencia záložného práva, mal za to, že neposkytnutím súdnej ochrany žalobcovi formou neodkladného opatrenia by mohlo dôjsť ku zhoršeniu faktickej situácie a škode, ktorá by, bez ohľadu na úspech alebo neúspech vo veci samej, tvrdšie zasiahla žalobcu.

10. Na základe uvedených skutočností súd prvej inštancie skonštatoval, že tým, že žalovaný uskutočnil úkony smerujúce k realizácii dobrovoľnej dražby na nehnuteľnosti, ktoré sú jediným obydlím žalobcu a jeho rodiny, žalobca nemá iné prostriedky, do právoplatného rozhodnutia vo veci samej, ako proces realizácie dobrovoľnej dražby zastaviť. Neodkladným opatrením sa neprejudikuje konečné rozhodnutie vo veci samej, avšak súd prvej inštancie má za to, že za danej situácie je potrebné upraviť pomery strán sporu.

11. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Svoje odvolanie odôvodnil ust. § 365 ods. 1 písm. a), b), c), d) e), f), g), h) CSP. Uviedol, že mu nebolo umožnené k "návrhu" na nariadenie neodkladného opatrenia sa vyjadriť, hoci pri rešpektovaní všetkých základných práv bol súd prvej inštancie povinný žalovanému takúto možnosť vytvoriť s poukazom na čl. 46 ods. 1 Ústavy, čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Taktiež poukázal na porušenie princípu legality a z neho vyplývajúcich dôsledkov. Hoci súd prvej inštancie poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 27.05.2021, č. k. 9Co/22/2020 -515, ktorý sa týkal tých istých účastníkov a z ktorého obsahu bolo zrejmé, aký bol predmet konania vo veci samej, ale i obsah nariadeného neodkladného opatrenia (bod 47. predmetného odvolacieho rozhodnutia, podľa ktorého Súd prvej inštancie nariadil uznesením č.k. 16C/8/2017 -78 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove č.k. 5Co/94/2017 -199 z 15.06.2017 neodkladné opatrenie, ktorým žalovanému uložil zdržať sa výkonu záložného práva. Predmetné uznesenie odvolací súd na základe § 355 ods. 2 CSP zrušil keďže rozhodnutie súdu prvej inštancie vo veci samej zmenil tak, že žalobu zamietol) toto v celom rozsahu, hoci ide o právoplatné rozhodnutia vo veci samej i vo vzťahu k neodkladnému opatreniu, ignoroval a svojim svojvoľným rozhodovaním, hoci tu boli neodstrániteľné prekážky postupu konania, poprel nielen existenciu, ale i obsah a účel predmetných rozhodnutí. Mal za to, že nariadiť neodkladné opatrenie, hoci je zrejmé, že nejde o nijaké mimoriadne okolnosti a povinnosť, ktorá bola uložená už pred cca 4 rokmi, za situácie, ak už dokonca skončila vec sama. Zásadnou vadou konania i rozhodnutia je skutočnosť, že o predmete konania, o fakticky zhodnom neodkladnom opatrení, resp. návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, bolo už konané a rozhodované a to v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 16C/8/2017. Išlo o konanie v právnej veci navrhovateľa ktorými boli v rade 1/ E. Č., v rade 2/ C. Č., v rade 3/ C. Č., proti žalovaným, ktorými boli v rade 1/ Slovenská sporiteľňa, a.s. a v rade 2/ DUPOS dražobná spol. s.r.o., išlo o totožné strany ako v tomto konaní. S ohľadom na uvedené je zrejmé, že právoplatné rozhodnutie - Uznesenie Okresného súdu v Prešove vydané v konaní vedenom na Okresnom súde v Prešove pod sp.zn. 16C/8/2017 zo dňa 29.3.2017 - zakladá prekážku veci rozsúdenej (prekážka rei iudicatae) vo vzťahu k tomuto konaniu. Ďalej poukázal na neúplnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Mal za to, že v uvedenom podaní je celé odôvodnenie venované výlučne žalobe, vo vzťahu k samostatnému úkonu - návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia - nie je v podaní vo vzťahu k povinným obsahovým náležitostiam návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia uvedené vôbec nič. Nie je tvrdené vôbec nič, zároveň nie sú označené ani žiadne prostriedky osvedčenia. Uviedol, že navrhovateľ ako dlžník je dlhodobo a mnohoročne v omeškani s plnením svojich povinností finančného charakteru vyplývajúcich a súvisiacich s právnym vzťahom založeným úverovou zmluvou s žalovaným ako veriteľom a náhradné uspokojenie (výkon záložného práva) nebolo od r. 2017 možné dokončiť výlučne z dôvodu existencie neodkladného opatrenia, t.j. rozhodnutia súdu, vydaného na základe návrhu tohto subjektu. Poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR PL. ÚS 23/2014, ktorý v odôvodnení konštatoval, že výkon záložného práva prostredníctvom dobrovoľnej dražby je totožný s núteným výkonom práva prostredníctvom nútenej (exekučnej) dražby sa nestotožňuje. Nútené (exekučné) dražby a dobrovoľné dražby sú dvoma odlišnými inštitútmi, ktoré síce majú spoločný cieľ, a to speňaženie majetku povinnej osoby, a čiastočne aj priebeh (dražba majetku), ale zásadne sa líšia podkladom, ktorý umožňuje ich výkon. Dobrovoľná dražba sa odvíja od predchádzajúceho úkonu vlastníka, ktorý dáva súhlas na budúce speňaženie určitého svojho majetku určitým spôsobom regulovaným právom (zákon o dobrovoľných dražbách). Ďalej poukázal na čl. 21 ods. 1 Ústavy SR - Obydlie je nedotknuteľné. Nie je dovolené doň vstúpiť bez súhlasu toho, kto v ňom býva" a s tým súvisiaci čl. 21 ods. 3 Ústavy SR ako aj na čl. 8 ods. 1, 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Žiadne z uvedených ustanovení však nezakotvuje nárok

na obydlie, ale nárok na nedotknuteľnosť obydlia (ochrana súkromia v priestorovej dimenzii), čo sú absolútne rozdielne pojmy (resp. absolútne rozdielne práva). To, že záložca (resp. prípadne iné osoby s jeho súhlasom) užívajú založenú vec, nemá na uvedené povinnosti záložcu žiaden vplyv. Záložca sa zaviazal, že v prípade, ak nebude zabezpečovaná pohľadávka uhradená riadne a včas, strpí speňaženie zálohu v rámci výkonu záložného práva. Dôsledkom uvedeného je nadobudnutie vlastníckeho práva vydražiteľom, t.j. subjektom odlišným od záložcu (napr. § 27 ods. 1 ZDD), záložca - predchádzajúci vlastník je povinný speňažený záloh odovzdať (o.i. § 29 ods. 1 ZDD) a tak umožniť výkon vlastníckych oprávnení vlastníkovi novému - a to vrátane oprávnenia vec užívať. Namietal, že predmetom konania o nariadenie neodkladného opatrenia je uloženie určitej povinnosti žalovanému, nejde o konanie, ktorého predmetom by bol spor týkajúci sa existencie vecného práva, či spor zo spotrebiteľskej zmluvy i súd uvedené pridelil do registra "C", nie "Csp". Mal za to, že miestne príslušným súdom na prejednanie a rozhodnutie veci je všeobecný súd žalovaného, ktorým je OS Bratislava III. Tak vzniesol námietku miestnej nepríslušnosti OS Prešov a žiadal, aby vec bola postúpená miestne príslušnému okresnému súdu, OS Bratislava III. Poukázal na Nález Ústavného súdu SR, č.k. II. ÚS 510/2012 -48 zo dňa 5.júna 2013. Navrhol napadnuté uznesenie zmeniť a návrh zamietnuť. Zároveň žiadal priznať nárok na náhradu trov konania.

12. Žalobca sa k odvolaniu žalovaného nevyjadril.

13. Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. CSP), vzhľadom na včas podané odvolanie, preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

14. Odvolací súd konštatuje, že prvoinštančný súd správne zistil skutkový stav v prejednávannej veci a zo zistených skutočností vyvodil aj správny právny záver. Ani v priebehu odvolacieho konania nedošlo k zmene v týchto skutkových zisteniach. Odvolací súd preto v celom rozsahu poukazuje na zdôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom a len na doplnenie konštatuje:

15. Pokiaľ sa týka vznesenej námietky miestnej nepríslušnosti Okresného súdu Prešov, odvolací súd sa nestotožnil s touto námietkou a dospel k záveru, že vo veci konal miestne príslušný súd. V danom prípade sa jedná o spotrebiteľský spor na základe uzatvorenej spotrebiteľskej zmluvy (Zmluva o splátkovom úvere), ktorá svojim obsahom nevytvára priestor pre individuálne dojednanie jej obsahu spotrebiteľom. Zmluva je typizovaná, spísaná formulárovým spôsobom pre veľký počet záujemcov.

16. V súvislosti s týmto konštatovaním možno uviesť, že Okresný súd Prešov je miestne príslušným súdom v zmysle ustanovenia § 19 písm. d) CSP, kedy popri všeobecnom súde žalovaného je na konanie miestne príslušný aj súd, má adresu trvalého pobytu žalobca, ktorý je spotrebiteľom, ak ide o spotrebiteľský spor alebo o konanie v sporoch týkajúcich sa spotrebiteľského rozhodcovského konania. Z tohto dôvodu nie je relevantné tvrdenie žalovaného vznesenej námietky miestnej nepríslušnosti súdu prvej inštancie v odvolacom konaní.

17. Podľa § 230 CSP, ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať a rozhodovať znova.

18. Citované ustanovenie § 230 CSP upravuje materiálnu stránku právoplatnosti súdneho rozhodnutia, ktorá sa prejavuje v jeho nezmeniteľnosti a tým spôsobuje tzv. prekážku právoplatne rozhodnutej veci. To zároveň znamená, že o tej istej veci, o ktorej sa už raz právoplatne rozhodlo, sa nemôže rozhodovať opäť. Z pohľadu teórie civilného procesného práva tvorí existencia prekážky právoplatne rozhodnutej veci neodstrániteľnú negatívnu procesnú podmienku, na ktorú je súd povinný prihliadať z úradnej povinnosti. Existencia prekážky „res iudicata“ vedie k zastaveniu konania v ktoromkoľvek jeho štádiu (§ 161 ods. 1,2 CSP).

19. Prekážka právoplatne rozhodnutej veci nie je daná v prípade, ak v novom konaní ide o ten istý právny vzťah medzi tými istými účastníkmi, avšak novo uplatnený nárok sa opiera o iné skutočnosti, ktoré tu neboli v čase pôvodného rozhodnutia. Uvedené vyplýva z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/42/2008.

20. Z hľadiska posúdenia, či konečné a nezmeniteľné rozhodnutie o konkrétnom spore spôsobuje vo vzťahu k inému sporu prekážku „res iudicata“ je najpodstatnejšou otázkou zistenie a posúdenie, či ide o tú istú vec. Teória civilného procesného práva hovorí v takomto prípade o totožnosti veci. Tá je vo všeobecnosti daná totožnosťou sporových strán a totožnosťou predmetu konania. Totožnosť strán znamená, že sporovými stranami sú tie isté právne subjekty, ktoré boli sporovými stranami v konaní, ktoré sa už skončilo právoplatným rozhodnutím súdu, a to bez ohľadu na ich procesné postavenie. Identita predmetu konania je daná tvrdeniami o skutku, na ktorom je žaloba založená a obsahom žalobného návrhu (petitu žaloby). O ten istý predmet konania ide vtedy, keď rovnaký nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z takých istých skutkových tvrdení, z ktorých bol uplatnený pôvodný nárok, teda ak vyplýva z rovnakého skutku. Pre posúdenie, či je daná prekážka veci právoplatne rozhodnutej pritom nie je významné, ako súd po právnej stránke posúdil skutkový dej, ktorý bol predmetom pôvodného konania. Prekážka veci právoplatne rozhodnutej je daná aj vtedy, ak určitý skutkový dej po právnej stránke v pôvodnom konaní bol posúdený nesprávne alebo neúplne (zhodne v odôvodneniach uznesení Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/42/2008 a 5Cdo/120/2009).

21. Odvolací súd je toho názoru, že súd prvej inštancie správne uzavrel, že v danej veci sa žalobca domáha určenia neexistencie záložného práva z dôvodu premlčania obidvoch záväzkových vzťahov - celej pohľadávky veriteľa (žalovaného) a zároveň záložného práva. V predchádzajúcej veci sa žalobca domáhal zdržania výkonu záložného práva, ktoré bolo uznesením Krajského súdu v Prešove, č. k. 9Co/22/2020 -515 zo dňa 21.05.2021 zamietnuté. Uvedené tak nezakladá prekážku „res iudicata“ pretože nie je daná totožnosť predmetu konania.

22. K námietke žalovaného týkajúcej sa nemožnosti vyjadriť sa k podanému návrhu, odvolací súd uvádza, že v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zisťuje súd relevantné skutočnosti zjednodušeným procesným postupom. Vychádza pri tom z návrhu, zohľadňujúc obsah a výpovednú hodnotu pripojených listín. Pomerne krátka lehota na rozhodnutie nevytvára priestor pre plnohodnotné dokazovanie, ktoré súd z objektívnych dôvodov nemôže vykonať. O návrhu rozhoduje na základe osvedčenia podstatných skutočností, ktoré vymedzuje jednak § 326 ods. 1 CSP v rámci zákonných náležitostí návrhu a jednak § 325 ods. 1 CSP, pokiaľ ide o podmienky nariadenia neodkladného opatrenia.

23. Súd vo väčšine prípadov pojednávanie na prejednanie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nenariaďuje. Rovnako nevykonáva ani výsluch strán a návrh nezasiela na vyjadrenie žalovanému, resp. osobe, proti ktorej návrh smeruje. Všetky rozhodujúce skutočnosti zisťuje súd z návrhu a jeho príloh, bez procesnej účasti protistrany.

24. Procesná konštrukcia rozhodovania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia síce určitým spôsobom zasahuje do princípu rovnosti strán a popiera tradičnú zásadu audiatur et altera pars (nech je vypočutá aj druhá strana), avšak vzhľadom na účel tohto inštitútu ide o zásah legitímny a zákonný. Obligatórne vyjadrenie alebo výsluch protistrany pred rozhodnutím o neodkladnom opatrení by vo väčšine prípadov znemožnilo poskytnutie rýchlej a účinnej procesnej ochrany, a to najmä z časového hľadiska.

25. K otázke ochrany obydľia, odvolací súd poukazuje na rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 10.09.2015 vo veci C 34/13 H. F. proti SMART Capital, a.s., kde podľa článkov 60-67 uvedeného rozhodnutia: „Pokiaľ ide o účinnú a odrádzajúcu povahu, na jednej strane písomné pripomienky, ktoré Súdnemu dvoru predložila slovenská vláda, spresňujú, že v priebehu tohto konania o mimosúdnom výkone záložného práva môže príslušný vnútroštátny súd na základe § 74 ods. 1 a § 76 Občianskeho súdneho poriadku prijať predbežné opatrenia zakazujúce pokračovanie v uskutočnení tohto predaja. (61) Na druhej strane, ako bolo pripomenuté v bodoch 31 a 32 tohto rozsudku, je zjavné, že zákon č. 160/2014 Z. z. prijatý 1. apríla 2014, ktorý nadobudol účinnosť 1. júna 2014 a je uplatniteľný na všetky zmluvy o zriadení záložného práva platné od tohto dňa, zmenil procesné pravidlá uplatniteľné na zmluvnú podmienku, ako je podmienka dotknutá vo veci samej. Konkrétne § 21 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách v platnom znení umožňuje súdu, aby v prípade spochybnenia platnosti podmienky záložnej zmluvy určil neplatnosť dražby, pričom toto rozhodnutie so spätnou účinnosťou stavia spotrebiteľa takmer do rovnakého postavenia v porovnaní s tým, ktoré mal pôvodne, a teda v prípade protiprávnosti dražby neobmedzuje náhradu jeho škody iba na finančnú kompenzáciu. (62) Pokiaľ ide o primeranú povahu sankcie, osobitnú pozornosť treba venovať okolnosti, že majetok dotknutý

konaním o mimosúdnom výkone záložného práva, o ktorý ide vo veci samej, je nehnuteľnosť určená na bývanie spotrebiteľa a jeho rodiny. (63) Strata rodinného obydľia totiž môže vážne ohroziť nielen práva spotrebiteľa (rozsudok Aziz, EU:C:2013:164, bod 61), ale aj uviesť rodinu dotknutého spotrebiteľa do osobitne citlivej situácie (pozri v tomto zmysle uznesenie predsedu Súdneho dvora vo veci Sánchez Morcillo a Abril García, EU:C:2014:1388, bod 11). (64) V tejto súvislosti Európsky súd pre ľudské práva rozhodol, že strata bývania je jedným z najvážnejších zásahov do práva na rešpektovanie obydľia a každý, komu takýto vážny zásah hrozí, musí mať v podstate možnosť predložiť primeranosť takého opatrenia na súdne preskúmanie (pozri rozsudky ESLP McCann v. Spojené kráľovstvo, č. 19009/04, § 50, ESLP 2008, a Rousk v. Švédsko, č. 27183/04, § 137). (65) V práve Únie predstavuje právo na obydľie základné právo zaručené článkom 7 Charty, ktoré musí vnútroštátny súd zohľadniť pri vykonávaní smernice 93/13. (66) Konkrétne, pokiaľ ide o dôsledky, ktoré pre spotrebiteľa a jeho rodinu spôsobuje vyťahovanie z obydľia predstavujúceho ich hlavné bydlisko, Súdny dvor už zdôraznil dôležitosť toho, aby príslušný vnútroštátny súd disponoval predbežnými opatreniami umožňujúcimi prerušenie, prípadne zmarenie protiprávneho konania o výkone rozhodnutia týkajúceho sa nehnuteľnosti zaťaženej hypotékou v prípade, keď je prijatie takýchto opatrení potrebné na zabezpečenie efektivity ochrany zaručenej smernicou 93/13 (pozri v tomto zmysle rozsudok Aziz, EU:C:2013:164, bod 59). (67) V prejednávanej veci možnosť príslušného vnútroštátneho súdu prijať predbežné opatrenie (teraz neodkladné opatrenie), ako je uvedené v bode 60 tohto rozsudku, môže zjavne predstavovať primeraný a účinný prostriedok na zabránenie uplatňovaniu nekalých podmienok, čo musí overiť vnútroštátny súd."

26. Vzhľadom na to, že z úkonov žalovaného je zrejmé, že začal postupne realizovať výkon záložného práva k nehnuteľnosti (výzva dražobnej spoločnosti na súčinnosť s ohodnotením predmetu dražby), na ktorej má žalobca so svojou rodinou trvalý pobyt a teda je ich obydľím, je tu dané nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, a teda aj dôvodnosť nariadenia neodkladného opatrenia. Odvolací súd považoval vyššie uvedené skutočnosti za osvedčené.

27. Na základe uvedeného odvolací súd konštatuje, že žalobca vo svojom odvolaní neuviedol žiadnu takú relevantnú okolnosť, ktorá by bola spôsobilá privodiť zmenu alebo zrušenie napadnutého uznesenia.

28. Preto odvolací súd napadnuté uznesenie podľa ustanovenia § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správne potvrdil.

29. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e** je prípustné.

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP).